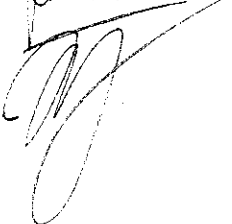

**Materialul va fi discutat
în ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților din ziua de
miercuri 6 septembrie 2006**

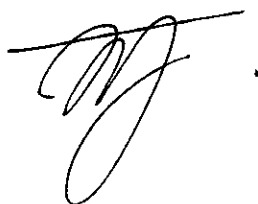
INFORMARE
**privind reglementări referitoare la înregistrarea prezenței parlamentarilor
în Parlamente Naționale și Parlamentul European**

N.B.P.

INFORMARE

privind reglementări referitoare la înregistrarea prezenței parlamentarilor
în parlamente naționale și Parlamentul European

se difuzează luni 4.09
urmand a fi discutat in B.P. din 6.09.

Marea Britanie

Camera Comunelor

Nu există un registru privind prezența membrilor în plen. În Jurnalul Camerei (*Hansard*, care publică transcrierea dezbaterilor din Cameră) se înregistrează listele cu numele membrilor care au votat „pentru” sau „împotriva” propunerilor de lege supuse dezbaterilor. Dar, aceste liste nu-i consemnează pe toți membrii prezenți, întrucât parlamentarii care se abțin de la vot nu sunt menționați, chiar dacă au participat la dezbateri. Nu există nici o dispoziție referitoare la înscrierea unei abțineri și, prin urmare, este imposibil de stabilit din acest Jurnal dacă un anumit parlamentar s-a abținut de la vot în mod deliberat ori nu a fost prezent. De asemenea, în Jurnalul Camerei se publică doar acei membri care au luat cuvântul și nu toți cei care sunt prezenți.

Situația este diferită pentru ședințele din comisii. Membrii care participă sunt consemnați la începutul transcrierii lucrărilor. Înregistrarea se face în mod simplu, unul dintre membrii personalului tehnic al comisiei notând cine este prezent și cine nu.

În cadrul ședințelor din comisiile permanente, se întocmesc liste cu numele tuturor membrilor aparținând comisiilor respective, iar în dreptul parlamentarilor care sunt prezenți la ședințele în cauză se trece un asterisc.

În cadrul ședințelor din comisiile speciale, înainte de începerea acestora, se întocmesc liste cu toți parlamentarii prezenți.

În *Sintezele sesiunii*, care reprezintă în principal un rezumat statistic al activității Camerei pentru fiecare sesiune, se precizează de câte ori a participat fiecare parlamentar la lucrările comisiei din care face parte.

Notă. Informarea reflectă conținutul răspunsurilor primite de la parlamentele statelor membre ale Centrului European de Cercetare și Documentare Parlamentară al Parlamentului European, ca urmare a solicitării trimise către ECPRD de Secretariatul general al Camerei Deputaților în data de 20.06.2006.

Nu există o procedură prin care parlamentarilor li se cere anunțarea prezenței sau absenței. În ghidul de proceduri al Camerei¹ această situație este formulată astfel: „Cu ocazii obișnuite, prezența membrilor în Parlament nu este impusă de nici una dintre Camere (...). În Camera Comunelor, asigurarea prezenței a devenit o funcție a partidelor, iar membrii desemnați de către șeful fiecărui partid să asigure disciplina de partid (*whips*) au ca sarcină asigurarea unei reprezentări adecvate pentru toate activitățile importante. Procesele verbale ale comisiilor includ liste de prezență și acestea, împreună cu publicarea listelor (*division lists*) și a transcrierilor dezbaterii în Jurnalul Camerei, permit membrilor să demonstreze prezența lor regulată în Parlament”.

*
* *

Există un anumit interes public în privința înregistrărilor prezenței membrilor. Ocazional, există și articole de presă pe această temă. Un site web actualizat de către voluntari („They Work for You”²) pune la dispoziție date cu privire la statistica votului unui membru în Cameră, precum și alte informații colaterale (numărul de luări de cuvânt ori de întrebări adresate). Cu toate că datele provin din surse oficiale, cum ar fi Jurnalul Camerei, apar anumite probleme în privința exactității acestora.

Camera Lorzilor

Prezența membrilor Camerei Lorzilor, la lucrările plenului și ale Marilor Comisii se înscrie de către funcționarii care participă la ședință (*table clerks* și, respectiv, *doorkeepers*). Pentru lucrările comisiilor speciale, înscrierea prezenței se face de către funcționarul comisiei. Statisticile prezenței individuale se publică de către Cameră pentru fiecare ședință.

¹ Erskine May, *Parliamentary Practice*, Ediția 23, 2004, p. 207.

² <http://www.theyworkforyou.com>

Regulamentul Camerei Lorzilor precizează că membrii trebuie să participe la ședințele Camerei. Atunci când nu pot participa, aceștia trebuie să obțină o autorizație de a absenta, care se poate acorda de către Cameră. Autorizația se poate obține oricând. Persoanei căreia i s-a acordat autorizația nu poate participa la ședințele Camerei până la expirarea acesteia, cu excepția cazului în care trebuie să depună un jurământ.

Dacă un lord căruia i s-a acordat autorizația de a absenta dorește să participe la lucrări în cursul perioadei respectivei absențe, el trebuie să anunțe Camera asupra acestui fapt, cu cel puțin o lună înainte de ziua în care dorește să participe.

Pentru calitatea de membru în Camera Lorzilor nu se primește indemnizație, însă se acordă alocații în funcție de prezență (alocație de întreținere, alocație pentru cazare și cheltuieli pentru birou).

Societatea civilă nu dispune de mecanisme de control. Presa prezintă statistici referitoare la prezență, atunci când acestea se dau publicității.

Statele Unite ale Americii

Senatul

Art. VI din Regulamentul Senatului stipulează în legătură cu cvorumul că acesta este dat de majoritatea senatorilor legitim aleși și confirmați. Senatorii nu pot lipsi de la ședințele Senatului fără autorizație. În situația în care în timpul ședințelor în plen unul dintre senatori pune existența cvorumului sub semnul întrebării, președintele cere secretarului să facă apelul nominal și să anunțe rezultatul, aceste proceduri având loc fără dezbateri. Ori de câte ori, în urma apelului nominal, se constată neîntrunirea cvorumului, majoritatea senatorilor prezenți se pot adresa Sergentului de Arme în vederea aducerii la ședință a senatorilor absenți, măsură ce se va lua fără dezbateri.

Camera Reprezentanților

Art.3 paragraful 1 din Regulamentul Camerei Reprezentanților menționează faptul că membrii Camerei pot absenta de la lucrări pe motiv de deces în familie, boală ori misiuni oficiale. Cererile pentru permisele de absentare se depun la Camera de Verificare (*Cloakroom*) și se semnează de către liderul partidului din care membrul în cauză face parte. Ele se depun în fața Camerei în fiecare seară și se înregistrează în Registrul Congresului.

Senatorilor și reprezentanților care absentează de la lucrările Parlamentului li se reduce indemnizația corespunzător. Astfel, potrivit unei secțiuni din Codul legislativ al Statelor Unite (Titlul 2, Capitolul 3, secțiunea 39), Secretarul Senatului ori Directorul general al Camerei Reprezentanților (în temeiul certificării de către grefierul Camerei Reprezentanților) scad din indemnizația lunară (ori din alte plăți periodice autorizate prin lege) pentru fiecare membru sau delegat cuantumul aferent fiecărei zile în care acesta a absentat de la lucrările Senatului sau Camerei, cu excepția situației în care membrul sau delegatul indică drept motiv pentru o astfel de absență starea sa de sănătate ori pe cea a unui membru al familiei sale.

*

* *

Informațiile cu privire la prezența senatorilor și a reprezentanților la ședințele plenare sunt publice. Acest fapt rezultă din existența unei rubrici speciale în cadrul *Daily Press Gallery* de la Camera Reprezentanților, numită *Roll Call Votes* (voturile exprimate pe bază de apel nominal) care cuprinde lista tuturor membrilor prezenți la ședințele plenului și modul în care aceștia au votat³. O lista similară există și este accesibilă publicului pe pagina de web a Senatului⁴.

³ <http://www.house.gov/daily/hpg.htm>.

⁴ http://www.senate.gov/legislative/LIS/roll_call_lists/vote_menu_109_2.htm.

Referitor la interesul public, organizație neguvernamentală din SUA, *National Taxpayers Union*, a realizat o statistică a absențelor parlamentarilor, încercând să determine și drepturile salariale care ar fi trebuit reduse.

Austria

Consiliul Național

În situația în care un membru este în imposibilitate de a participa la una sau mai multe ședințe plenare succesive ale Consiliului Național, acesta ori grupul parlamentar din care face parte aduce acest lucru la cunoștința Administrației Parlamentare, înainte de începerea ședinței ori înainte de începerea primei ședințe dintr-o serie de ședințe succesive. La începutul ședinței, Președintele Camerei citește numele membrilor care nu pot participa la aceasta. Numele sunt înregistrate în Jurnalul Camerei (care este publicat pe Internet din 1996).

Pentru ședințele în comisii, membrii sunt obligați să semneze o listă de prezență, care constituie parte din documentele oficiale ale ședințelor comisiei. Aceste documente nu sunt însă accesibile publicului.

Dacă un membru este în imposibilitate de a participa la ședințe timp de 30 de zile sau mai mult, el este obligat să informeze Președintele în legătură cu aceasta, în scris, menționând și motivele pentru care absentează. Dacă motivul pentru care membrul Camerei absentează este oricare altul în afară de boală, Președintele informează Consiliul Național cu privire la motivul absentării. Dacă temeinicia motivului absentării este pusă sub semnul întrebării, Consiliul Național poate decide fără dezbateră dacă se impune ca membrul Camerei să participe fără întârziere la ședințele Nationalrat.

Consiliul Federal

Membrii Consiliului Federal sunt obligați să participe la ședințele plenare și la cele din comisiile din care fac parte.

Dacă un membru nu poate participa la una din ședințele plenare, el are obligația să aducă acest lucru la cunoștința Președintelui, cât de curând posibil, menționând și motivul și durata aproximativă a absentării.

În situația în care un membru îl informează pe Președintele Camerei că nu va putea participa la ședințele plenare pentru cel puțin 30 de zile și pentru orice alt motiv în afara de boală ori dacă un membru absentează cel puțin 30 de zile fără a informa Președintele în legătură cu aceasta, Președintele are obligația de a informa plenul Consiliului Federal. Dacă motivul absentării este pus sub semnul îndoielii ori dacă membrul în cauză nu a prezentat scuze, plenul Consiliului Federal poate decide, fără dezbateri, dacă acesta trebuie să se prezinte la ședință fără întârziere ori dacă se impune să-și justifice absența.

Dacă membrul Consiliului Federal nu răspunde favorabil, în termen de 30 de zile, cererii adresate într-o ședință publică a Consiliului Federal de a se prezenta fără întârziere la ședințele plenare ori respingerii justificării absențelor sale, acesta își poate pierde mandatul, conform dispozițiilor constituționale.

*
* *

Unele ziare publică listele cu numărul și durata luărilor de cuvânt ale membrilor Parlamentului în ședințele plenare.

Controlul organizațiilor neguvernamentale asupra acestor informații

La începutul ședințelor plenare publice, Președintele citește numele parlamentarilor absenți. Numele acestora se înregistrează în Jurnalul Camerei, publicat pe Internet. Nu există statistici cu privire la accesarea acestei rubrici din Jurnalul Camerei.

Georgia

Serviciul de informatică al ședințelor plenare și Serviciul de supraveghere sunt abilitate să țină evidența registrelor de prezență/absență a membrilor Parlamentului la ședințele plenare. Procedura începe atunci când președintele de ședință anunță înregistrarea parlamentarilor. Înregistrarea se face pe bază de cartele electronice individuale. Sistemul de înregistrare cuprinde numele și numărul membrilor prezenți și generează o listă de prezență, care se tipărește ulterior.

În privința ședințelor în comisii, fiecare membru participant confirmă prezența, semnând o listă a membrilor comisiei, pregătită de directorul personalului comisiei respective.

Procedura de motivare a absențelor

La începutul fiecărei ședințe plenare, după înregistrarea parlamentarilor, reprezentantul Serviciului de supraveghere întocmește o listă cu membrii prezenți/absenți. Înainte ca procedura de înregistrare să înceapă, informațiile scrise cu privire la motivele absentării membrilor în cauză sunt transmise reprezentantului Serviciului de supraveghere, de către liderii sau vice-liderii majorității, opoziției și grupurilor parlamentare din care membrii respectivi fac parte.

Acei membri ai Parlamentului care sunt independenți sunt obligați să aducă personal și în scris la cunoștința reprezentantului Serviciului de supraveghere motivele absentării de la ședințe. Dacă un membru al Parlamentului nu prezintă aceste informații în timp util, se va considera că a lipsit nemotivat de la ședința plenară. Dimpotrivă, nu se va considera absență nemotivată refuzul unui membru al Parlamentului de a participa la o ședință plenară, la dezbateri și la procesul decizional din rațiuni legate de opiniile sale politice.

Dacă absențele sunt pentru caz de boală, situație familială ori din motive temeinice, membrul Parlamentului este obligat să informeze dinainte președintele ori vicepreședintele comisiei, dacă acesta nu poate participa la ședințele din comisie, și pe președintele ori vicepreședintele grupului parlamentar, dacă nu poate participa la ședințele plenare.

Informațiile cu privire la prezența parlamentarilor la ședințe nu se publică, însă sunt accesibile pe pagina de web a Parlamentului. Orice persoană interesată are acces la aceste informații.

Societatea civilă nu exercită un control regulat asupra acestor aspecte.

Bosnia-Herțegovina

Prezența parlamentarilor este înregistrată electronic, prin intermediul unui card personalizat, la începerea fiecărei ședințe. Prezența parlamentarilor la lucrările comisiilor este realizată de secretariatul comisiei și este consemnată în rapoartele de lucru.

Potrivit Regulamentelor celor două Camere ale Parlamentului, parlamentarii care nu pot participa la lucrările plenului într-o zi de lucru trebuie să-l informeze în scris pe Președintele Camerei din care fac parte, prezentând motivele absenței.

Datele privind prezența/absența parlamentarilor constituie informații cu caracter public, societatea civilă putând solicita rapoarte în acest sens de la Administrația parlamentară.

Irlanda

Nu există nici un sistem de înregistrare a prezenței parlamentarilor la lucrările Parlamentului. Singurele date înregistrate se referă la votul propriu-zis, aceste date nereprezentând o listă de prezență. Un membru al Parlamentului poate fi prezent la lucrări diferite perioade de timp, dar nu este obligat să fie prezent la votul final.

Procedura privind lucrările comisiilor este diferită, prezența parlamentarilor la lucrări fiind consemnată la secretariatul comisiei. În situațiile în care nu sunt programate activități în plen, membrilor Parlamentului li se rețin indemnizațiile zilnice dacă nu figurează în listele de prezență ale comisiilor. Asigurarea prezenței a devenit o funcție a partidelor, existând membrii desemnați de către șeful fiecărui partid să asigure disciplina de partid (*whips*).

Nu există nici o prevedere care să reglementeze absența de la lucrările Parlamentului.

Datele privind activitatea parlamentară, inclusiv statisticile despre prezența/absența parlamentarilor sunt de interes public. Parlamentul irlandez are o televiziune proprie, care prezintă toate aspectele relevante în acest sens. De-a lungul timpului, mass-media au întocmit o serie de rapoarte despre activitatea parlamentară, inclusiv statistici privind prezența/absența membrilor parlamentului, dar acestea nu reprezintă liste de prezență oficiale. Nu există nici o dispoziție referitoare la înscrierea unei abțineri în înregistrările Parlamentului și, prin urmare, este imposibil de stabilit din listele de vot dacă un anumit membru s-a abținut de la vot în mod deliberat sau nu a fost prezent.

Albania

Potrivit art.39 din Regulamentul Camerei, stenogramele ședințelor din comisiile permanente cuprind informații referitoare la data stabilită pentru întrunire, date despre prezența și participarea membrilor Parlamentului, precum și a invitaților, la dezbateri.

Art.54 din același Regulament prevede că la ședințele plenare sunt întocmite minute. În conținutul acestora sunt menționate data la care are loc ședința Camerei și prezența parlamentarilor la lucrări.

Orice parlamentar are dreptul de a consulta stenogramele de ședință înainte de a fi făcute publice.

Slovacia

Conform art. 63 al Regulamentului Consiliului Național al Republicii Slovace, fiecare deputat trebuie să participe la ședințele Consiliului Național și la lucrările comisiilor în care a fost ales.

Lista de prezență a deputaților în plenul Consiliului Național sau la lucrările comisiilor se elaborează și se semnează de către toți deputații prezenți.

Un deputat care nu poate participa la ședința Consiliului Național ori la cele ale comisiilor, datorită stării de sănătate ori a altui motiv întemeiat, trebuie să prezinte o cerere scrisă Președintelui Consiliului Național pentru absența din plen ori președintelui comisiei din care face parte, pentru absența din cadrul lucrărilor în comisii. În această cerere el trebuie să indice motivul pentru care nu a putut participa la ședință, precum și perioada de absență. Nu este necesară justificarea în cazul absenței în legătură cu obligațiile de deputat

îndeplinite cu acordul Președintelui Consiliului Național sau ale președintelui comisiei.

În cazul unei absențe pentru care nu a fost prezentată o cerere scrisă, deputatul poate utiliza alte mijloace corespunzătoare. O astfel de solicitare trebuie confirmată în scris, fără întârziere.

Președintele Consiliului Național apreciază dacă motivul absenței unui deputat de la ședințele Consiliului Național reprezintă o cauză rezonabilă pentru absența sa. Motivele absenței deputatului de la lucrările unei comisii se apreciază de către președintele respectivei comisii. Deputatului i se dă ocazia de a-și susține poziția.

Motivele absenței unui deputat de la ședința în plen sau din comisii se raportează imediat după încheierea lunii curente. Examinând motivele absenței unui deputat, Președintele Consiliului Național sau președintele comisiei în discuție anunță decizia sa deputatului și Cancelariei care, în situația unei absențe nemotivate de la lucrările plenului sau ale comisiilor, modifică indemnizația deputatului, astfel cum se autorizează printr-o lege specială⁵. Cancelaria trimite această decizie și președintelui grupului parlamentar căruia îi aparține deputatul.

Dacă absența unui membru de la o ședință a Consiliului Național ori a unei comisii nu a fost motivată de către Președintele Consiliului Național sau, respectiv, de președintele acelei comisii, parlamentarul poate depune, în termen de 5 zile de la primirea notificării deciziei de nemotivare a absenței sale, o contestație în scris la Președintele Consiliului Național și poate solicita acestuia soluționarea ei, în conformitate cu avizul Comisiei pentru mandat și imunități și a vicepreședinților Consiliului Național. Decizia Președintelui Consiliului Național este definitivă.

Înscrierea prezenței la fiecare ședință a Consiliului Național ori a comisiei se gestionează și se păstrează la Cancelarie.

⁵ Art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 120/1993 privind Consiliul Național.

Dacă un deputat nu motivează absența sa de la o ședință a Consiliului Național ori a unei comisiei, fie din voință proprie, fie pentru că nu a urmat procedura prescrisă, o astfel de absență se consideră nemotivată.

Dispozițiile anterioare se aplică și în cazul absenței parțiale de la lucrări.

Aspectele referitoare la prezența și absența deputaților constituie informații de interes public, acestea publicându-se pe site-ul Consiliului⁶, la rubrica „Prezența deputaților”.

Elveția

În practică, se întocmește o listă de prezență a membrilor Parlamentului, doar pentru a stabili cine are dreptul la indemnizația zilnică. În cazul Consiliului Național, deputații pot semna lista de prezență pe toată durata ședinței. În cazul Consiliului de Stat, Președintele face apelul nominal, după începerea ședinței. Dacă un membru al Consiliului de Stat întârzie la lucrări, se poate înscrie pe lista de prezență la Secretarul Consiliului.

Nu există o procedură pentru motivarea absențelor, parlamentarii nefiind obligați să-și motiveze absențele. Pentru a primi indemnizația, parlamentarii care lipsesc din motive medicale sau sunt plecați în misiuni de lucru în străinătate pot solicita motivarea absențelor.

Listele de prezență sunt publice, fiind publicate pe site-urile Camerelor, împreună cu rezultatele votului. Societatea civilă nu dispune de metode de control privind aceste aspecte.

⁶ www.nrsr.sk

Finlanda

Membrii Parlamentului finlandez fac prezența prin procedură electronică, la începutul ședinței, prin apăsarea unui buton aflat pe pupitru. Lista de prezență se introduce în minuta ședinței. Absențele nu se motivează. Informațiile privind prezența parlamentarilor la lucrări sunt accesibile pe site-ul Parlamentului.

Un membru al Parlamentului poate solicita învoirea de la lucrări, pentru motive medicale sau de altă natură. Președintele Parlamentului poate aproba o solicitare de învoire pentru o perioadă de o săptămână, pentru motive de altă natură decât cele medicale. Pentru perioade mai mari de o săptămână, învoirea poate fi aprobată în ședință plenară, la solicitarea Președintelui Parlamentului.

Toate informațiile privind prezența la lucrări a membrilor Parlamentului, precum și a rezultatului votului sunt publice, fiind publicate în mod regulat în mass-media.

Germania

Bundestag

Potrivit art. 13 din Regulamentul Bundestag-ului, membrii Parlamentului semnează zilnic în registrul de prezență. Cei care nu semnează registrul de prezență și nu participă la vot sunt sancționați cu reținerea indemnizației zilnice, cu o sumă care este cuprinsă între 20-100 euro. Comisiile parlamentare au propriile liste de prezență.

Dacă un membru al Parlamentului nu poate lua parte la ședințe pe durata întregii zile de lucru, acesta trebuie să-l anunțe în scris, în prealabil, pe Președintele Camerei. Motivarea absenței nu este obligatorie, iar în acest caz suma reținută din indemnizație este mai mică. În situația în care un parlamentar lipsește o zi, numele său este consemnat în înregistrările oficiale ale Bundestag-ului.

Societatea civilă nu poate dispune măsuri de control privind aceste aspecte.

Danemarca

Parlamentul danez nu are definite proceduri și metode pentru stabilirea prezenței parlamentarilor, prezența la lucrări nefiind obligatorie. Absența nu trebuie motivată, dar un membru al Parlamentului poate solicita motivarea unei absențe potrivit reglementărilor Regulamentului Folketing-ului.

În cadrul Regulamentului de Ordine Interioară sunt prevăzute reglementări pentru situațiile în care este impusă obligativitatea participării la unele ședințe ale Parlamentului. Permisiunea de a absenta de la ședințele Parlamentului se acordă de către Președinte pe o perioadă de 7 zile pentru motive medicale, în situația participării la reuniuni în străinătate, sau pentru un parlamentar care ocupă și funcția de ministru.

Înregistrările electronice ale votului sunt publice, astfel încât societatea civilă poate beneficia de aceste date.

Croația

Art.180 și 220 din Regulamentul Parlamentului stipulează că înainte de începerea ședințelor deputații semnează în registrul de prezență. Registrul de prezență se deschide de către un funcționar autorizat în prima zi de sesiune, cu două ore înainte de începerea acesteia, la intrarea în sala principală de ședință. Registrul de prezență este deschis pe perioada sesiunii, iar deputații semnează în fiecare zi de ședință.

Prezența membrilor Parlamentului la ședințele în comisii se înregistrează de serviciul personalului parlamentar și se notează în minutele ședințelor acestora.

Regulamentul Parlamentului nu prevede procedura aplicabilă absentării de la ședințe.

Prezența ori absența membrilor Parlamentului la ședințe constituie informație de interes public și este adesea dezbătută în mass media.

Conform Legii cu privire la accesul la informații, organizațiile neguvernamentale pot cere informații despre prezența parlamentarilor la ședințe.

Israel

Prezența parlamentarilor este înregistrată electronic, la intrarea în clădire. Aceasta înseamnă că, atât ora de intrare, cât și cea de ieșire este înregistrată. În cadrul ședințelor în plen nu există o modalitate de înregistrare a prezenței parlamentarilor, cu excepția luărilor de cuvânt ale acestora, care sunt inserate în stenogramele de ședință. De asemenea, prezența parlamentarilor este menționată și în cadrul stenogramelor din ședințele comisiilor parlamentare.

Nu există obligativitatea prezenței membrilor Parlamentului, atât în cadrul ședințelor în plen, cât a și celor din comisii. Totuși, există obligația de a nu absenta de la lucrările Camerei, fără o justificare rezonabilă, pentru o perioadă de două luni sau mai mult, ori pentru mai mult de 1/3 din perioada de activitate din timpul sesiunii de vară sau iarnă a Forului legislativ. Această obligație este stipulată expres în art.13 lit.a-b din Legea privind imunitățile, drepturile și obligațiile membrilor parlamentului, amendată la 1 august 2005.

Art. 13 litera d din cadrul aceluiași act normativ prevede: „Comisia de etică poate impune o serie de sancțiuni pentru încălcarea dispozițiilor referitoare la prezență, care pot îmbrăca diferite forme, cum ar fi: avertisment, muștrare, muștrare severă, interzicerea dreptului la cuvânt pe o durată de până la 10 zile, în cadrul ședințelor de plen sau în comisii; limitarea exercitării atribuțiilor de membru al Parlamentului, prin interzicerea dreptului de a depune propuneri legislative, introducerea de moțiuni sau imposibilitatea de a adresa întrebări și interpelări; interzicerea dreptului de a participa la ședințele în plen sau ale comisiilor, pentru o perioadă de până la șase luni; rețineri din salariu sau alte indemnizații pentru zilele în care parlamentarul a lipsit nejustificat”.

Parlamentul publică anual statistici cu privire la activitatea parlamentarilor, ce includ și informații cu privire la numărul de zile în care aceștia au fost prezenți în cadrul sesiunilor parlamentare.

Există organizații neguvernamentale care au drept obiect de activitate monitorizarea calității actului de guvernare. Cea mai cunoscută dintre aceste organizații este „Mișcarea pentru o guvernare de calitate în Israel”. Această organizație formulează petiții și depune acțiuni în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, dar nu au existat până acum astfel de demersuri cu privire la prezența la ședințe a membrilor Parlamentului.

Lituania

Aspectele referitoare la prezența membrilor Parlamentului în cadrul ședințelor în plen sau ale comisiilor permanente sunt reglementate în Regulamentul Camerei, și anume în cuprinsul următoarelor articole:

„Art.10 Participarea membrilor parlamentului la ședințele Camerei.

1. Parlamentarii sunt obligați să participe la ședințele Camerei (...)

5. Parlamentarii trebuie să ia parte la ședințele Conducerii Camerei, la Adunarea Seniorilor, la ședințele comisiilor ori subcomisiilor din care fac parte.

6. Membrii Parlamentului au obligația de a participa la ședințele Comisiei de etică și proceduri, în urma unei invitații scrise din partea președintelui comisiei. Dacă un parlamentar se află în imposibilitate de a lua parte la această ședință, el va trebui să informeze în scris asupra motivelor care îl împiedică să participe. Comisia pentru etică și proceduri poate soluționa încălcarea principiilor etice de către un membru al Parlamentului, respectiv a aspectelor care țin de interesul public sau privat, chiar și fără prezența la ședință a parlamentarului invitat, dacă se consideră că explicațiile scrise sau absența repetată a acestuia de la ședințele comisiei nu au un temei justificat”.

„Art.11 Prezența membrilor Parlamentului la ședințe și plecarea acestora în străinătate.

Este demn de a fi reținut faptul că se consideră prezent parlamentarul care a fost înregistrat la cel puțin ½ din numărul actelor normative care au fost adoptate, potrivit ordinii de zi, precum și cel care a participat la toate ședințele Camerei din ziua respectivă.

Dacă parlamentarul este în imposibilitate de a participa la ședințele de plen ale Camerei, ale comisiilor sau subcomisiilor din care face parte, el are

obligăția de a face o notificare, în prealabil sau dacă nu este posibil, nu mai târziu de o săptămână de la absentare, către Secretariatul Camerei sau președintele comisiei ori subcomisiei cu privire la motivele pentru care a absentat.

Sunt considerate motive justificate pentru absentarea de la lucrările Camerei ori ale comisiei, respectiv subcomisiei din care parlamentarul face parte: incapacitatea temporară de muncă, călătoria de afaceri, concediul pentru creșterea copilului sau neparticiparea la ședințe cu aprobarea Biroului permanent al Camerei.

Secretariatul Camerei va înregistra notificările membrilor Parlamentului privind absența de la lucrări, iar secretariatele comisiilor și subcomisiilor vor înregistra, de asemenea, lipsa parlamentarilor de la activitățile specifice acestora. Aceste evidențe, împreună cu actele justificative privind absența de la ședințele de plen sau din comisiile permanente ori subcomisii, precum și concluziile președinților de comisii trebuie prezentate Comisiei pentru etică și proceduri înainte de data de 10 a lunii următoare.

Comisia pentru etică și proceduri va decide dacă motivele pentru care absența parlamentarului de la lucrările Camerei sunt sau nu importante și justificate; la fel vor proceda și președinții comisiilor ori subcomisiilor care vor analiza temeinicia motivelor invocate de către parlamentarii absenți. Disputele privind motivațiile parlamentarilor care pot apărea sunt soluționate de Comisia de etică și proceduri, care va ține seama de concluziile președintelui comisiei respective și de explicațiile celui în cauză.

Președintele Comisiei de etică și proceduri va anunța Biroul permanent asupra datei ținerii ședinței în care se va dezbate neparticiparea unor membri ai Parlamentului la ședințele plenului Camerei ori ale comisiilor permanente, înainte de data de 20 a fiecărei luni și va publica anunțul pe site-ul Camerei”.

Art.15 din Regulamentul Camerei, intitulat „Reducerea indemnizației membrilor Parlamentului”, prevede că: „Pentru parlamentarul care nu a fost prezent fără un motiv justificat la mai mult de jumătate din ședințele în plen ale Camerei, în care au fost adoptate acte normative stabilite conform ordinii de zi convenite, salariul său pe acea lună va fi diminuat cu 1/3. Pe baza concluziilor Comisiei de etică și proceduri, Biroul permanent va lua decizia reducerii salariale a parlamentarului în cauză. Astfel, suma reținută va fi dedusă din salariul parlamentarului pe luna următoare.

Decizia Biroului permanent referitoare la reducerea salariului poate fi atacată în termen de 15 zile de la comunicare. Apelul va fi însoțit de opinia Președintelui Camerei, iar Camera va decide printr-o rezoluție”.

Art.21 „Excluderea de la ședințe a membrilor Parlamentului.

Camera poate dispune eliminarea temporară a unui parlamentar de la ședință, până la sfârșitul zilei, în cazul în care acesta: continuă, după ce a fost chemat la ordine, să întrerupă lucrările ori nu ține cont de recomandările președintelui Comisiei de etică și proceduri privind evitarea unui conflict de interese; proferează insulte sau amenințări la adresa Președintelui Republicii, Președintelui Camerei, a celorlalți parlamentari, a Guvernului sau a Primului-ministru; aduce atingere calității de parlamentar prin acțiunile sale.

Deciziile privind eliminarea temporară a unui parlamentar din sala de ședință vor fi luate fără dezbateri, prin votul majorității simple a participanților, la recomandarea Președintelui Comisiei de etică și proceduri.

Dacă parlamentarul care a fost exclus temporar din sala de ședință refuză să părăsească incinta și continuă să ocupe scaunul, atunci ședința va fi suspendată, iar agenții de ordine îl vor escorta în afara Camerei.

Parlamentarul care este eliminat temporar din sală nu va primi salariul pentru ziua sau perioada de timp pentru care a fost dispusă excluderea sa de la ședințele Camerei”.

Art.88. „Secretariatul Camerei.

Secretariatul Camerei va înregistra toți parlamentarii care participă la ședințe, va primi motivațiile scrise a celor care nu pot fi prezenți la lucrări conform ordinii de zi stabilite și va informa Comisia de etică și proceduri despre acestea”.

Art.98 „Înregistrarea membrilor Parlamentului.

Ședințele Camerei au loc începând cu ora 10 dimineța, respectiv ora 15 pentru cele de după-amiază.

Parlamentarii au obligația de a semna în condica de prezență înainte de intrarea în sala de ședință, precum și înaintea votului care se desfășoară conform ordinii de zi prestabilite”.

Art.122 „Stenogramele ședințelor Camerei.

Stenogramele ședințelor Camerei vor fi publicate de către Departamentul de documentare și vor fi semnate de președintele de ședință.

Ele vor fi distribuite comisiilor și grupurilor parlamentare, nu mai târziu de a doua zi după ședința Camerei.

Parlamentarii pot aduce modificări privind conținutul stenogramelor până a doua zi după ședință. Dacă există discuții asupra interpretării sau conținutului acestor stenograme, Camera va adopta o decizie, prin votul majorității simple a celor prezenți, după prezentarea unor explicații scurte din partea președintelui de ședință”.

*

* *

Mass-media relatează frecvent despre absențele nemotivate ale membrilor Parlamentului și informează asupra topului absențelor de la lucrări, aspecte care au un impact important asupra imaginii publice a instituției ca atare.

Până în prezent, organizațiile neguvernamentale nu au întreprins activități importante pe linia monitorizării prezenței/absenței membrilor Parlamentului de la activitățile Camerei.

Estonia

Există un sistem de vot electronic, care este folosit și pentru înregistrarea prezenței membrilor Parlamentului la ședințele plenului Camerei. Înregistrările sunt stocate într-o bază de date și sunt puse la dispoziția publicului pe site-ul Parlamentului.

Regulamentul Camerei prevede, în ceea ce privește participarea și verificarea prezenței în cadrul ședințelor, următoarele:

Art.77 „Verificarea prezenței membrilor Parlamentului.

(...) cvorum-ul de ședință va fi verificat, prin controlarea prezenței parlamentarilor. Prezența membrilor Parlamentului va fi verificată la începutul ședinței, precum și la finalul adoptării unei legi care necesită cel puțin votul majorității celor prezenți. În timpul și în cadrul unor sesiuni extraordinare ale Camerei, verificarea prezenței se va face și la cererea unui parlamentar.

De asemenea, fiecare comisie permanentă ține o listă de ședință cu membrii prezenți și una cu cei absenți, care este publicată pe site-ul Camerei”.

Motivele pentru care parlamentarii pot absentă sunt făcute publice pe Internet. De regulă, sunt considerate motive justificate pentru absența de la ședințele Camerei: boala, deplasări în străinătate, probleme familiale.

*
* *

Mass-media monitorizează lunar problemele legate de absențele parlamentarilor și publică statistici referitoare la rata de participare a acestora la lucrările Camerei.

Înregistrările referitoare la participarea ori absențele parlamentarilor de la ședințele Camerei ori ale comisiilor din care fac parte sunt publicate pe Internet.

Suedia

Conform Regulamentului, în Parlamentul suedez nu există obligativitatea prezenței la lucrările în plen ori la ședințele din comisii. În consecință, nu există sancțiuni pecuniare sau de altă natură pentru membrii Parlamentului care lipsesc nemotivat.

Listele de prezență sunt ținute numai pentru ședințele plenare în care se dă votul final pentru aprobarea unor legi, precum și în cadrul ședințelor din comisiile permanente, atunci când trebuie luată o decizie privind dezbaterea unei legi.

Controlarea prezenței parlamentarilor la lucrările Camerei rămâne la latitudinea grupurilor parlamentare. În acest sens, chestiunea prezenței propriilor parlamentari este considerată ca ținând mai mult de disciplina de partid, decât de un control administrativ.

Motivele pentru care partidele acordă parlamentarilor permisiunea de a lipsi de la lucrările Camerei sunt foarte stricte. Pentru scurte perioade de timp, se utilizează un sistem de echilibrare a numărului de absențe între partide, pentru a nu afecta votarea anumitor legi; astfel, fiecare partid parlamentar, atât cele care se află la putere, cât și cele din opoziție, trebuie să aibă un număr egal de absenți.

Pentru utilizarea acestui sistem de control al prezenței, partidele desemnează propriii membri, care se ocupă cu primirea notificărilor și care decid asupra acordării permisiunii de a absenta de la lucrări pentru parlamentarii solicitanți, cu excepția cazurilor medicale care nu pot fi anunțate.

Permisiunea de a absenta, acordată de Președintele Camerei ori cazurile medicale, constituie motiv justificat pentru absentarea de la lucrările Parlamentului. Un parlamentar poate cere acordarea unei perioade de concediu (concediu de paternitate, delegații în străinătate). Pentru o perioadă de absență mai mică de o lună, permisiunea este dată de Președintele Camerei, iar pentru perioade mai mari, de către conducerea Camerei. Salariul parlamentarului este redus cu 1/3, după o absență de 15 zile.

Atunci când un membru al Parlamentului este bolnav sau în imposibilitate de a participa la ședințe din alte motive, pentru mai mult de o lună de zile, un alt parlamentar va fi desemnat să-i țină locul.

De asemenea, parlamentarul care datorită stării de boală nu este capabil de a-și îndeplini atribuțiile beneficiază de concediu medical, situație în care va fi plătit în baza asigurării medicale proprii și nu din salariu.

Înregistrările prezenței la vot a membrilor Parlamentului reprezintă documente oficiale ale Camerei care au un caracter public.

Italia

Camera Deputaților

Prezența membrilor Parlamentului la sesiunile plenare ale Camerei Deputaților sau la ședințele comisiilor permanente din care fac parte nu este înregistrată în mod oficial. Un parlamentar care a participat în proporție de cel puțin 30% la votarea legilor stabilite conform ordinii de zi este considerat prezent.

Indemnizația zilnică de ședință acordată unui parlamentar este redusă cu 206,58 euro pentru fiecare zi de absență de la ședințele plenare, în timpul cărora sunt votate, pe baza unui sistem electronic, legile aflate pe ordinea de zi.

Potrivit art.46 din Regulamentul Camerei Deputaților: „Legile adoptate de Cameră sau deciziile comisiilor permanente nu sunt validate dacă nu au fost votate cu majoritatea membrilor prezenți. Pentru avizele date de comisiile permanente în legătură cu propuneri care nu au caracter legislativ este necesară prezența a cel puțin $\frac{1}{4}$ din numărul membrilor lor. (...) Președintele Camerei ori președintele de comisie nu este obligat să verifice prezența parlamentarilor pentru întrunirea cvorumului necesar, cu excepția cazurilor când verificarea prezenței este cerută de 20 de deputați, pentru ședințele de plen, respectiv 4 deputați, pentru ședințele din comisii”.

Conform art.48 bis din același Regulament al Camerei Deputaților: „Este de datoria fiecărui parlamentar de a lua parte la lucrările Camerei”.

Biroul permanent va decide asupra procedurilor și motivelor pentru care se acordă permisiunea parlamentarilor de a absenta de la activitățile Parlamentului. Biroul permanent va decide asupra deducerilor care vor fi făcute din indemnizația zilnică de ședință, ca urmare a absenței de la lucrările Camerei ori de la ședințele comisiilor permanente. De asemenea, tot Biroul permanent va stabili și asupra motivelor justificate, pentru cazurile de absență ale parlamentarilor, care nu atrag diminuarea indemnizației acestora.

Potrivit art.46 pct.2 din Regulamentul Camerei Deputaților: „Deputații aflați în delegații externe și care au fost desemnați de Cameră, ori deputații care fiind membri ai Guvernului lipsesc justificat de la lucrările Camerei, datorită specificului atribuțiilor lor, vor fi trecuți ca prezenți în scopul realizării prezenței necesare întrunirii cvorumului de ședință.

Problema legată de absența/prezența membrilor parlamentului de la lucrările Camerei nu constituie informație de interes public.

Senat

Conform art.62 din Regulamentul Senatului, senatorii pot absenta de la ședințe numai cu condiția de fi adresat, în prealabil, o cerere către Președintele Camerei în care să-și motiveze neparticiparea la dezbateri.

La rândul lui, Președintele va anunța la începutul fiecărei ședințe numele senatorilor care absentează. Numele parlamentarilor absenți alături de cele ale membrilor parlamentului aflați în delegații oficiale în străinătate sunt publicate în Anexa B a stenogramei de ședință. Astfel, există liste publice în care sunt trecuți absenții motivați de la lucrări.

De asemenea, în momentul adoptării legilor, potrivit art.108 din același regulament, senatorii sunt obligați să utilizeze sistemul electronic de vot care arată și numărul celor prezenți, respectiv absenți din sala de plen.

Senatorii care lipsesc motivat de la dezbateri ori aceia care au calitatea de membri ai guvernului și își îndeplinesc atribuțiile specifice nu vor fi luați în calcul la verificarea de către Președinte a prezenței necesare întrunirii cvorumului de ședință. Aceeași regulă se aplică, conform art.108 alin.2 din regulament, și în cazul parlamentarilor care absentează motivat și depun o cerere în acest sens, care va fi aprobată de Președinte dar numai în limita a 1/10 din numărul total al senatorilor.

Polonia

Seim

Conform art. 7.1 din Regulamentul Seimului, parlamentarii sunt obligați să participe la ședințele plenare, ședințele comisiilor și întrunirile altor organisme în care au fost aleși.

Prezența parlamentarilor la ședințele plenare se poate atesta prin registrul de prezență accesibil în fiecare zi de ședință, pe timpul primelor două ore de la începerea dezbaterilor, precum și prin participarea la vot, confirmată prin utilizarea cartelelor electronice nominale, și, ulterior, prin înregistrarea votului. Registrele de prezență, după expirarea perioadei în care pot fi consultate, se depun la Președintele Seimului.

Aceleași reguli se aplică și pentru registrele de prezență ale ședințelor în comisii ori subcomisii.

În situația în care un deputat nu poate participa la ședința Seimului ori la reuniunea unei comisii, el are obligația de a aduce acest lucru la cunoștința Președintelui Camerei ori a Președintelui comisiei în timp util, dacă este posibil. Deputații sunt obligați să se învoiască de la președintele Camerei ori de la președintele comisiei respective în termen de 7 zile și sub formă scrisă. Modalitățile de depunere a cererilor de scutire sunt stabilite de către Biroul Seimului.

Sunt considerate motive întemeiate pentru absentarea de la ședințele plenare, ședințele în comisii ori de la un vot următoarele situații:

- 1) maladie ori necesitatea de a îngriji o persoană bolnavă;
- 2) sejurul în străinătate ori în provincie pe bază de delegație din partea Seimului, a Președintelui Seimului ori a unei comisii și aprobată de Biroul Seimului;
- 3) concomitența reuniunilor comisiilor ori subcomisiilor din care deputatul în cauză face parte, dacă a participat la una dintre aceste reuniuni; în caz de concomitență între o ședință plenară și o ședință în comisie, sub rezerva art.152 (4), exercită funcția de deputat-raportor ori ia cuvântul în plenul Seimului;
- 4) concediu acordat de către președintele Seimului;
- 5) alte evenimente imprevizibile și insurmontabile.

Informațiile cu privire la cei absenți fără motiv de la ședințele plenare și în comisii sunt publice.

Regulamentul Seimului prevede următoarele sancțiuni pentru neîndeplinirea obligației de a participa la ședințele plenare sau în comisii: reducerea salariului de bază și a sporurilor, mustrarea, avertismentul și chemarea la ordine.

Conform art. 24 (1) din Regulament, Președintele Seimului stabilește reducerea indemnizației de parlamentar și a indemnizației de funcție, ori numai a uneia dintre aceste indemnizații, dacă deputatul în cauză primește numai o indemnizație din cele două cu:

1) 30% pentru fiecare zi de absență nemotivată ori pentru neparticiparea la mai mult de o cincime din voturile exprimate într-o zi de dezbateri;

2) 30% pentru fiecare zi de absență nemotivată de la reuniunile comisiei, dacă numărul acestor absențe depășește o cincime din numărul reuniunilor comisiei dintr-o lună calendaristică.

Informațiile cu privire la reducerea indemnizațiilor sunt publice.

Seimul dispune și de un sistem electronic de vot în timpul ședințelor plenare, care funcționează pe bază de cartele electronice nominale. Nu există sistem de vot electronic pentru ședințele în comisii.

În timpul ședințelor plenare, participarea la vot se verifică prin utilizarea registrelor tipărite.

Pentru ședințele în comisii nu există metode de verificare a prezenței parlamentarilor la acestea.

Senat

Legea cu privire la exercitarea mandatului de deputat ori de senator și Regulamentul Senatului stabilesc obligația senatorilor de a participa la

ședințele plenare ale Camerei. Senatorii pot atesta prezența la ședințele Camerei prin semnarea într-un registru special. Prezența senatorilor este confirmată și de lista tipărită a participării la vot.

Procedurile și metodele de elaborare a listelor de prezență sunt rezultatul unei practici adoptate de Secretariatul General al Senatului. Listele de prezență, cu numele senatorilor în ordine alfabetică, sunt elaborate de către Biroul pentru proceduri al Senatului, în forma unui document de 10 pagini, în format A4, în Microsoft Word. Listele de prezență sunt pregătite separat, pentru fiecare zi de ședință, cu indicarea datei și sunt depuse la intrarea în sala de ședință, cu aproximativ 30-60 de minute înainte de începerea ședinței. Senatorii confirmă prezența semnând lista. Listele de prezență împreună cu scutirile senatorilor semnate de către președintele Camerei se anexează la procesul verbal al ședinței, constituind, conform art.39 din Regulament, document oficial de procedură parlamentară.

Conform art.22.2 din Regulament, prezența senatorilor la ședință se atestă și cu listele tipărite ale participării la vot. Votul se desfășoară electronic, înregistrându-se numele fiecărui senator și modul în care acesta a votat. Listele tipărite cu voturile exprimate se anexează procesului verbal al ședinței plenare. Aceste liste pot fi utilizate pentru verificarea prezenței senatorilor la ședințe.

Portugalia

Prezența deputaților în ședințele plenare este consemnată prin listele de prezență. Există o bază de date cu numele tuturor deputaților aleși. Ori de câte ori se operează o înlocuire, baza de date este modificată. Această listă este utilizată pentru verificarea prezenței deputaților la ședințele plenare și pentru semnalarea absențelor.

Există dispoziții care reglementează situația absențelor deputaților din Adunarea Republicii în timpul ședințelor în plen. Aceasta este importantă în special în privința consecințelor practice ale absențelor – pierderea mandatului de deputat. Sediul materiei se află în Constituție, Regulamentul Adunării Republicii și în Rezoluția Adunării Republicii 77/11 octombrie 2003 privind regimul absențelor de la ședințele plenare.

Constituția Republicii Portugheze

Conform art.159, deputații au obligația să participe la ședințele plenare și la reuniunile comisiilor din care fac parte.

Conform art.160, deputații care nu participă la ședințele Adunării Republicii sau care depășesc numărul de absențe admis de Regulament își pierd mandatul.

Regulamentul Adunării Republicii

Art.68 stabilește că prezența deputaților la ședințele plenare este verificată la începutul și în oricare moment al ședinței.

Secretarii Biroului au competența de a verifica prezența deputaților la ședințele plenare.

Rezoluția Adunării Republicii nr.77/11 octombrie 2003

Conform acestui act normativ, absențele de la ședințele plenare sunt verificate, începând cu lista de prezență, care este disponibilă în sala de ședință și semnată personal de către fiecare deputat.

Serviciile de asistență a ședințelor plenare informează, din oficiu, pe baza listei de prezență, care sunt deputații care nu pot participa la ședință pe motiv de „misiune parlamentară”.

Președintele sau membrul Biroului special desemnat în acest sens retrace lista de prezență și semnalează absența deputaților care nu au semnat.

Procedurile menționate se aplică pentru fiecare ședință plenară, chiar dacă aceasta este divizată în mai multe perioade într-o zi de lucru.

Prezența deputaților la ședințele comisiilor

La începutul fiecărei legislaturi, numărul și lista comisiilor sunt stabilite de către plenul Adunării. Grupurile parlamentare desemnează apoi deputații aparținând fiecărei comisii.

Aceste informații sunt înregistrate în baza de date sus amintită mai sus, care este utilizată și pentru înregistrarea listelor de prezență. Divizia pentru asistarea lucrărilor în comisii pregătește listele de prezență, care sunt semnate de deputații prezenți. Prezențele sunt apoi înregistrate în baza de date.

Nu se utilizează mijloace electronice care să permită identificarea deputaților în această bază de date.

Listele de prezență pentru ședințele comisiilor sunt validate de către președinții acestora (sau de către vicepreședinți, în absența președinților) la sfârșitul reuniunilor.

Slovenia

Adunarea Națională

În timpul ședințelor plenare, Adunarea Națională utilizează sistemul de vot electronic. Acest sistem verifică prezența deputaților în timpul votului, iar rezultatele sunt disponibile sub formă de liste cu numele deputaților.

Pentru ședințele în comisii nu există sistem electronic de vot și implicit de verificare a prezenței deputaților la acestea.

Conform Regulamentului Adunării Naționale, deputații sunt obligați să participe la ședințele plenare și la ședințele organismelor Camerei. În situația

în care aceștia nu își pot îndeplini obligația de prezență, ei trebuie să informeze în timp util președintele Adunării ori Președintele organismului respectiv. Comisia pentru mandate și alegeri stabilește procedura detaliată cu privire la răspunderea deputaților pentru absențele nejustificate de la ședințele plenare ori ale comisiilor.

În al doilea rând, Adunarea verifică prezența deputaților la ședințele plenare și din comisii odată cu verificarea cvorumului.

Prezența deputaților se stabilește prin intermediul votului electronic, prin ridicarea de mâini ori prin apel nominal. Modalitatea de verificare a prezenței este stabilită de către Președintele Camerei.

Comisia pentru mandate și alegeri a decis, printre altele, că absențele de la ședințe se stabilesc pe baza verificării prezenței în conformitate cu art.82 și 83 din Regulament:

- *pentru ședințele plenare* – prin intermediul sistemului de vot electronic, tipărind lista de prezență întocmită înaintea primului vot;
- *pentru ședințele în organisme de lucru* – prin intermediul listelor de participare a deputaților prezenți în timpul stabilirii prezenței înaintea primului vot.

Se consideră că un deputat a absentat nemotivat de la o ședință a Adunării Naționale dacă acesta nu a fost prezent în timpul celui de-al treilea vot și, până atunci, prezența la celelalte voturi a fost sub 50%.

Se consideră că un deputat a absentat nemotivat de la o ședință a unui organism de lucru al Adunării dacă acesta nu și-a conformat prezența semnând lista de participare ori dacă nu a fost prezent în timpul celei de-a treia întocmiri a prezenței pentru lipsă de cvorum.

Norvegia

Prezența parlamentarilor la lucrările în plen nu este înregistrată, însă Președintele Parlamentului este obligat să stabilească dacă se întrunește cvorumul, adică dacă sunt prezenți cel puțin jumătate din parlamentari. Aceasta se realizează prin numărare.

La nivelul comisiilor, absența unui membru se înscrie în procesul verbal al ședinței respective.

Procedura de motivare a absențelor

Există două proceduri diferite pe care le poate urma parlamentarul care dorește să absenteze de la lucrările plenului. În primul rând, acesta poate solicita Parlamentului acceptul de a absenta, caz în care un membru supleant este solicitat să ia locul respectivului parlamentar pe durata absenței sale. Parlamentarii sunt obligați în temeiul Constituției să participe la lucrările Parlamentului. Prin urmare, aceștia trebuie să aibă un motiv temeinic pentru a absenta. În această situație informează Biroul Parlamentului cu privire la motivul în cauză.

În al doilea rând, există și o procedură neoficială de înțelegere, adică grupul parlamentar al respectivei persoane își poate da acordul asupra cererii de a absenta. Acest sistem implică faptul că grupul parlamentar trebuie să garanteze atingerea cvorumului în orice moment și că proporționalitatea existentă între grupurile parlamentare se păstrează, ca și cum ar fi prezenți toți parlamentarii. Persoana desemnată cu disciplina de partid din cadrul fiecărui grup parlamentar răspunde de admiterea ori respingerea acestor cereri de absențare.

Pentru lucrările în comisii, membrul care dorește să absenteze trebuie să notifice acest fapt comisiei, în conformitate cu Regulamentul Parlamentului.

*
* *

Uneori în presă există anumite luări de poziție cu privire la absența parlamentarilor de la lucrările comisiilor și chiar referitor la absența din plen.

Pentru organizațiile neguvernamentale nu există un sistem de control asupra acestor aspecte.

Belgia

Camera Reprezentanților

Serviciul pentru documente și arhive păstrează la zi listele de prezență a deputaților în ședințele plenare și din comisii. Practic, secretarii tehnici ai comisiilor consemnează numele deputaților prezenți în timpul reuniunilor și tot ei întocmesc și listele de prezență. Aceste liste sunt apoi trimise Serviciului pentru documente și arhive pentru a fi transpuse în date statistice. Aceste date pot fi consultate de către Președintele Camerei, de liderii de grup sau de către parlamentarii interesați.

Deputații sunt obligați să comunice Secretariatului general dacă absentează de la ședințele plenare.

Absențele se consideră a fi motivate în următoarele situații:

- îndeplinirea unor obligații ce decurg din mandat;
- motive de sănătate;
- motive familiale;
- deces în familie;
- funeralii;
- obligații profesionale;
- interese profesionale;
- îndeplinirea unei misiuni;
- îndeplinirea unei misiuni în străinătate;

- deplasarea în străinătate;
- îndeplinirea unei misiuni în cadrul adunărilor internaționale;
- forța majoră.

Absențele și prezențele la ședințele plenare se publică în procesul verbal integral al ședinței în plen. Acest proces verbal integral este publicat pe internet și pe suport de hârtie.

Parlamentul European

Membrii prezenți la lucrările Parlamentului semnează condica de prezență, potrivit art. 129 al Regulamentului. Numele parlamentarilor prezenți la lucrări sunt publicate în minuta fiecărei ședințe. Un membru poate notifica Consiliul Director că a fost prezent la lucrări, chiar dacă numele său nu figurează în minuta încheiată la sfârșitul ședinței. Lista de prezență este publică. În cazul absenței, parlamentarului i se reține indemnizația zilnică.

Societatea civilă are acces la informații, poate dispune de metode de control, dar aceste controale nu au o valoare oficială la nivelul Parlamentului European.